

М. О. Банникова

Глеба Юрій Юрійович



ГЛЕБА Юрій Юрійович (13. 06. 1949, с. Шаланки, нині Виноградів. р-ну Закарп. обл.) – фахівець у галузі клітинної інженерії рослин та генетики. Доктор біологічних наук (1981), професор (1989). Акад. НАНУ (1988), Нім. академії «Леопольдіна» (1991), Бавар. АН (1992). Премія ім. В. Юр'єва АН УРСР (1983), Державна премія СРСР (1984), Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1989). Закін. Київський університет (1971). Працював в Інституті ботаніки АН УРСР (Київ, 1974–90): від 1981 – завідувач відділу цитофізіології і клітин. інженерії, заст. дир. з наукової роботи, від 1988 – керівник відділ. клітин. біології та інженерії; від 1990 – директор Інституту клітин. біології та генет. інженерії НАНУ. Водночас 1988–98 – академік-секр. Відділ. заг. біології НАНУ, 1989–97 – засн. і завідувач кафедри клітин. біології Київ. університету. Під керівництвом Г. вперше в колиш. СРСР проводилися роботи з генет. інженерії рослин. Г. відкрив явище двобатьків. спадковості генних детермінантів цитоплазми при парасексуал. гібридизації соматич. клітин рослин; підготував цикли робіт: «Розробка фундаментальних основ клітинної (генетичної) інженерії рослин» (1964– 82) та «Організація і експресія генетичного матеріалу в реконструйованих клітинних системах» (1983–89). Останнім часом приділяє значну увагу новому напрямку біотехнології – пошуку нових фізіологічно активних речовин, які синтезуються рослинами і можуть бути основою для створення нових фармацевт. препаратів.

Основні праці

Изолированные протопласты высших растений и конструирование растительной клетки. К., 1973; Фитогемагглютинины генеративных органов как возможный субстрат несовместимости у растений. К., 1975; Слияние протопластов и генетическое конструирование высших растений. К., 1982; Hybridization of somatic plant cells and genetic analysis // Advances in gene technology. New York, 1983; Клеточная инженерия растений. К., 1984; Protoplast Fusion (Genetic Engineering in Higher Plants). Berlin; Heidelberg; New York; Tokyo, 1984; In planta engineering of viral RNA replicons: efficient assembly by recombination of DNA modules delivered by Agrobacterium // Proceedings of National Academy of Science of USA. 2004. Vol. 101 (співавтор).

Бібліографічний опис:

Глеба Юрій Юрійович / М. О. Банникова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30389>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).